

Тема уроку

Однорідні члени речення.

**Кома між однорідними
членами речення.**

План уроку

1. Повторити вивчені члени речення.
2. З'ясувати поняття: однорідні члени речення.
3. Навчитись знаходити їх у реченні, вміти ставити розділові знаки в реченні з однорідними членами.
4. Розвивати логічне мислення, творчу уяву, мовленнєві навички.

ПРИГАДАЙМО...

1. Хліб - усьому голова.
2. Жовтень веде ліс у казку.
3. Яскраве сонечко сяє.
4. У школі готуються до свята рідної мови.
5. Пахне липою надворі.

Назвати додаток

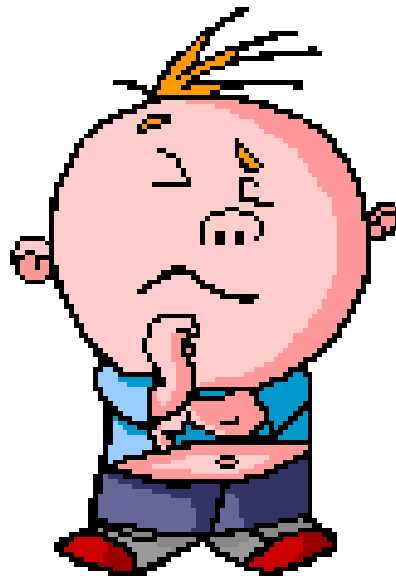
Назвати присудок

Назвати означення

Назвати обставину

Назвати підмет

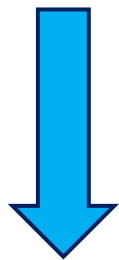
У чому особливість однорідних членів речення?

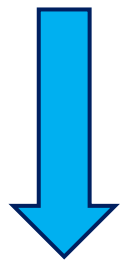
Міркуємо...

Летить, кружляє і
стелиться під ноги
ПОЖОВКЛЕ ЛИСТЯ.

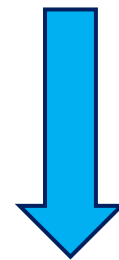
Однорідні члени речення

**Відповідають
на одне
питання**

**Є одним
членом
речення**

**Відносяться
до одного
слова**

Однорідні члени речення

```
graph TD; A[Однорідні члени речення] --> B[ГОЛОВНІ]; A --> C[другорядні]; B --> D[підмет]; B --> E[присудок]; C --> F[додаток]; F --> G[означення]; F --> H[обставина];
```

ГОЛОВНІ

другорядні

підмет

присудок

додаток

означення

обставина

Як пов'язані між собою однорідні члени речення?

Сполучниковий
(сполучники та
інтонація)

У парку гуляють діти і дорослі.
○ і ○

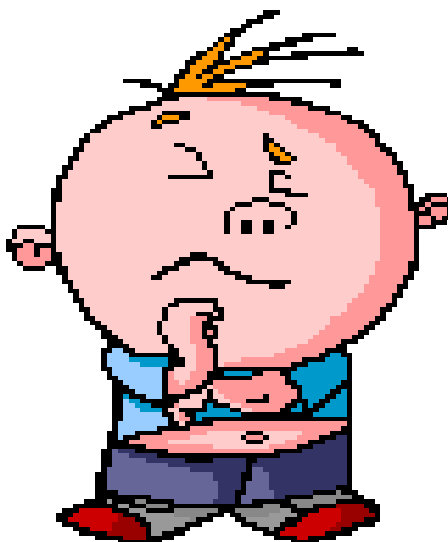
Безсполучниковий
(інтонація)

Вони радіють, насолюджуються теплою
погодою. ○, ○

Змішаний
(сполучники та
інтонація)

Сонце всміхається перехожим,
деревам і будинкам. ○, ○ і ○

Розділові знаки при однорідних членах

Розділові знаки при однорідних членах речення

Кома не ставиться	Кома ставиться
О і О	О, О, О
О й О	О, а О
О та О	О, але О
О або О	і О, і О, і О (й) та О, та О, та О (або)

○ та (і) ○

○, та (але) ○

Якщо однорідні члени речення поєднані за допомогою ...

Знайдіть відповідність: речення - схема

1. Сплять берізки, клени,
осики.

А. і О, і О

2. Людина славна не
словами, а ділами.

Б. О, О, О

В. О, а О

3. Барвінок цвів і зеленів.

Г. О і О

4. Тягнуться до сонця і
квіти, і трави.

ВІДПОВІДЬ: 1 - Б 2 - В 3 - Г 4 - А

Знайдіть однорідні члени, вкажіть, яку синтаксичну роль вони виконують.

1. Чорніє поле, і гай, і гори.
2. Лине дощ ласкавий, нагинає трави.
3. Шумлять сади вишневі, яблуневі.
4. А осінь дороги встеляє і в золото, і в срібло.
5. На полях, луках і в садках лежить сніг.

ТЕСТ

1. Однорідні члени речення – це:

- А) члени речення, що становлять його граматичну основу.
- Б) усі члени речення, крім головних.
- В) члени речення, які відповідають на одне питання, поставлене від одного слова в реченні.

2. Однорідними можуть бути:

- А) головні та другорядні члени речення.
- Б) головні члени речення.
- В) другорядні члени речення.

3. Перед якими сполучниками, що поєднують однорідні члени, кому ставимо завжди:

- А) і, й, та.
- Б) а, але, та (але).
- В) або, чи, а.

4. Однорідні члени є в реченні:

- А) По дорозі торохтить зима на возі.
- Б) Стали білі всі доріжки, вулиці, дахи, сади.
- В) Умостився Морозенко на столітнім дубі.

5. Позначте речення, у якому між однорідними членами потрібно ставити кому:

- А) Працею людина сильна і красива.
- Б) Маки там не цвітуть а горять.
- В) З добра і любові приходить щастя.

6. Позначте речення, у якому між однорідними членами кома не ставиться.

- А) Осіннє сонце світить та не гріє.
- Б) Вітер хвилю б'є та крутить та шумить.
- В) Рече та стогне Дніпр широкий.

Підводимо підсумок

Розділові знаки при однорідних членах речення

Кома не ставиться	Кома ставиться
О і О	О, О, О
О й О	О, а О
О та О	О, але О
О або О	і О, і О, і О (й) та О, та О, та О (або)

○ та (і) ○

○, та (але) ○

Якщо однорідні члени речення поєднані за допомогою ...

Домашнє завдання:

Виписати з художньої літератури 10 речень з однорідними членами речення, підкреслити тими членами речення, якими вони виступають в реченні.

Хай щастить!